

Oculus, Hoc Est: Fvndamentvm Opticvm

Scheiner, Christoph

Freiburg i. B., 1621

Cap. XII. Si humor Vitreus est formale visus organum, res eadem per plura foramina conspecta, simul, aut alterutru[m] tantum ostendet; quod tamen est falsum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71258](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71258)

nis præpoller, suffocatis penitus radijs antecedentibus? quare in statione remota præpollent radij antecedentes, suffocato penitissimè concursu communi: qui tamen Vitreo humori (si videnti sedes ipse est) necessario inest, uti & radij anteriores. Atque ex his partim datis & suppositis ex aduersarij mente, partim ex rei veritate manifestis, demonstratum etiam esto, obiectum unum in statione remota semper appariturum plura, si humor Vitreus esset formale visus organum. Id quod erat demonstrandum.

SI HUMOR VITREVS EST FORMALE VISUS ORGANUM, RES EADEM PER PLURA FORAMINA CONSPICTA, APPARET SIMUL SIMPLEX SIMUL MULTIPLEX.

CAPVT XI.

PROBatum est enim cap. 9. in statione remota rem semper visum iri simplicem; & ostensum est modò cap. 10. in eadem statione rem semper videri multiplicem; igitur in eadem statione res eadem semper simplex & semper multiplex videtur; igitur simul & semel vna & multa apparet. Quod erat probandum. Aliter. In statione media, res apparet simplex, teste experientia; atqui in hac ipsa statione in humore Vitreo radij secundum foraminum multitudinem mutuo dissident, ut fusè ostensum c. 9. & alias sæpe in toto hoc opere elucescit: ergo per ipsos res visui multiplicabitur. Quare in statione media res eadem simul & semel simplex & multiplex apparebit. Quod erat ostendendum.

SI HUMOR VITREVS EST FORMALE VISUS ORGANUM, RES EADEM PER PLURA FORAMINA CONSPICTA, VIDEBITUR SIMUL SITU RECTO, SIMUL EVERSO; AUT SEMPER ALTERUTRO HORUM TANTUM.

CAPVT XII.

Quia

Quia in statione remota insunt humori Vitreo radij ante cō-
 cursum communem, insunt post ipsum; res per radios an-
 te cōcursum communem visa, euerit situm locorum & fo-
 raminum; post concursum eundem restituit, ut patet ex l. 1. p. 2.
 c. 8. & disputatis paulò ante parte hac, igitur aut nihil videtur sub
 istis radijs, (cui tamen reclamatione experientia) aut simul recto, simul
 euerso locorum situ spectabitur. quod est vnum.

Probaturnunc alterum. In statione vicina res tantum a-
 spicitur situ locorum euerso, ut patet experientia §. l. 1. p. 2. huius
 rei ratio ab aduersario assignari non potest alia nulla, quam quod in
 humore Vitreo insunt soli radij ante cōcursum communem, &c.
 At hi ipsi radij manent in humore eodem etiam in statione media
 & remota, ut ostensum est in superioribus capitibus: & sunt for-
 tiores natura sua ijs qui post concursum communem in humo-
 rem Vitreum inducuntur, quia origini suæ viciniore existunt:
 ergo si utrique potentiam simul ad videndum non excitant, æquū
 est, ut hi, qui priores sunt tempore & natura vegetiores, dominiū
 obtineant. Ergo fatendum est, rem situ locorum euerso semper
 cerni, in statione remota: Cui tamen constans, manifesta & cuius
 obuia semper reclamatione experientia. Nam res vna in statione re-
 mota per plura foramina cor specta, semper apparet multiplex si-
 tu locorum recto, nunquam euerso, cuius rei rationem dare non
 possunt, qui humorem Vitreum organum visus formale statuunt.
 Cur enim radij post decussationem seu concursum communem
 soli officio suo fungerentur, sopitis antecedentibus multo fortio-
 ribus? cur ipse communis concursus conticesceret? cur ante con-
 cursum communem nullus radius quidquam moueret? nonne
 simul & semel omnes humori Vitreo homogeneo insunt? Aut er-
 go nullus, aut omnes simul eundem ad videndum alliciunt: aut
 ipse instrumentum formale visionis non est. Et per
 hæc etiam altera propositionis pars

demonstrata esto.